Raadhuisplein 3
3331 BT Zwijndrecht
Postbus 15
3330 AA Zwijndrecht
T 14 078 (algemeen)
F (078) 770 80 80
griffie@zwijndrecht.nl

Voorzitter van de Eerste Kamer, dhr. J.A. Bruijn
postbus@eerstekamer.nl

Afschrift aan:
Leden Eerste Kamer

Onderwerp	**Van/behandeld door**	**Datum**
Verzoek tot agenderen Initiatiefvoorstel-Van den Bosch en Van der Molen Vervallen verplicht voorzitterschap commissies door raadsleden, statenleden en eilandsraadsleden (35397)	Irene Odinot	20 december 2022
Uw kenmerk/schrijven	**Ons nummer**	**Verzenddatum**
n.v.t.		10 januari 2023

Geachte leden,

Op 3 november 2020 nam de Tweede Kamer het initiatiefvoorstel van de Tweede Kamerleden Van den Bosch (VVD) en Van der Molen (CDA) aan. Dit initiatiefvoorstel wijzigt de Gemeentewet, de Provinciewet en de Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba in verband met het laten vervallen van het verplicht voorzitterschap door raadsleden, statenleden en eilandsraadsleden van raads-, staten- en eilandsraadscommissies. U heeft dit voorstel in eerste termijn behandeld op 23 maart 2021. Voortzetting van uw behandeling was voorzien op 30 maart 2021, maar is op verzoek van de initiatiefnemers aangehouden[1].

Wij doen aan u, met deze brief, het verzoek om het initiatiefvoorstel met nummer 35397 zo snel mogelijk in behandeling te nemen. De gemeenteraad van Zwijndrecht vertrouwt graag op zodanige besluitvorming, dat de inzet van externe voorzitters wettelijk verankerd wordt.

Achtergrond en voorgeschiedenis
Een gemeenteraad kan raadscommissies instellen die besluitvorming van de raad kunnen voorbereiden en met het college of de burgemeester kunnen overleggen. Dit is geregeld in artikel 82, eerste lid van de Gemeentewet. Ingevolge het vierde lid van dat artikel is een lid

1 https://www.eerstekamer.nl/behandeling/20210329/brief_van_de_initiatiefnemers_over/document3/f=/vlhigaoce8qc_opgemaakt.pdf

van de raad voorzitter van een raadscommissie. Het initiatiefvoorstel strekt ertoe die verplichting te schrappen, waardoor de gemeenteraad de mogelijkheid krijgt om ook niet-raadsleden te benoemen tot voorzitter van een raadscommissie.

Behandeling van het initiatiefvoorstel vormt wat ons betreft het sluitstuk van een lange voorgeschiedenis. In november 2015 kreeg de gemeenteraad van Zwijndrecht immers al toestemming om in commissievergaderingen – als experiment – gebruik te maken van externe voorzitters. Jammer genoeg heeft de Minister van Binnenlandse Zaken per brief van februari 2018 laten weten dat de toenmalige regering afzag van indiening van het wetsvoorstel Experimentenwet waarmee de beoogde wettelijke verankering van het gebruik van externe voorzitters bij raadscommissievergaderingen kwam te vervallen. Kort daarna hebben de Tweede Kamerleden Van den Bosch en Van der Molen een nieuw wetsvoorstel ingediend met de bedoeling externe voorzitters te kunnen inzetten bij raadscommissie-vergaderingen. Zoals gezegd is het wetsvoorstel op 3 november 2020 aangenomen door de Tweede Kamer en op 3 maart 2021 plenair behandeld in de Eerste Kamer. Daar is het in uw Eerste Kamer tot nu toe bij gebleven. Volgens onze laatste informatie is dit voorstel aangehouden[2].

Onze steun namens de voltallige gemeenteraad van Zwijndrecht
De gemeenteraad van Zwijndrecht is ambitieus en werkt aan een Krachtig Zwijndrecht 2.0[3]. Een ‘Krachtig Zwijndrecht’ waarin inwoners, maatschappelijke partners en gemeente in vertrouwen met elkaar samenwerken aan maatschappelijke opgaven.

Bij deze ambitie past een sterke gemeenteraad, waarin raadsleden voldoende tijd en ruimte hebben voor het invullen van hun kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende taken. "Raadswerk is leuk en inspirerend om te doen, maar een belangrijk knelpunt is en blijft de werkdruk, die door de regionalisering van taken en de uitbreiding van taken en verantwoordelijkheden alleen maar is toegenomen[4]".

Gesteund door de voltallige gemeenteraad van Zwijndrecht beschouwen wij de mogelijkheid om externe voorzitters in te zetten bij raadscommissievergaderingen als wenselijk, omdat:

- alle raadsleden hierdoor onbeperkt kunnen meedoen in beeld- en oordeelsvormende vergaderingen, teneinde beslagen ten ijs te komen in de besluitvormende raadsvergadering;

[2] https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/35397_initiatiefvoorstel_van_den
[3] https://www.zwijndrecht.nl/Bestuur_en_organisatie/Alle_onderwerpen/Gemeenteraad/Raadsprogramma_2022_2026_Krachtig_Zwijndrecht_2_0
[4] https://www.raadsleden.nl/sites/www.raadsleden.nl/files/documenten/eindrapportage_handreiking_werkdruk_door_raadslid.nu_ned_vereniging_voor_raadsleden.pdf

- grote raadsfracties hierdoor niet langer 'automatisch' geacht worden een commissie-voorzitter te leveren en kleine fracties zich niet in bochten hoeven te wringen om op gezette momenten in een commissievoorzitter te 'moeten' voorzien;
- wij met externe voorzitters kunnen voorzien in de best mogelijke voorzitters, die optimaal bijdragen aan de kwaliteit van het goede gesprek/debat in commissievergaderingen.

Tenslotte
Gemeenteraden kunnen door de keuze voor een voorzitter van buiten de raad de werkdruk van alle raadsleden, specifiek bij kleinere fracties en in kleinere gemeenten, verlichten. "Het voorstel neemt weliswaar de oorzaak van de taakverzwaring niet weg, het biedt gemeenteraden wel de ruimte om de taakbelasting te verlichten. Het is vervolgens aan de gemeenteraad om te bepalen of zij een onderdeel van het raadswerk, zoals het voorzitten van een raadscommissie, aan externen wil overlaten. Gesteld kan worden dat het voorzitten van een raadscommissie niet de kern van het raadslidmaatschap vormt, modern gezegd: dat is niet de «core business» van een raadslid."[5]

Vragen
Mocht u nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de griffier Irene Odinot via im.odinot@zwijndrecht.nl.

Met vriendelijke groet,

Gemeenteraad Zwijndrecht

W.H.J.M. (Hein) van der Loo, Burgemeester gemeente Zwijndrecht
I.M. (Irene) Odinot, Griffier gemeente Zwijndrecht

5 https://www.eerstekamer.nl/behandeling/20201215/memorie_van_antwoord_van_de/document3/f=/vlenmd3srozs_opgemaakt.pdf